

**PROTOKÓŁ ZE WSPÓLNEGO POSIEDZENIA STAŁYCH
KOMISJI RADY GMINY WIDUCHOWA:
FINANSÓW I GOSPODARKI,
SAMORZĄDU I OŚWIATY oraz REWIZYJNEJ**

które, odbyło się w dniu 05 grudnia 2024 r.

W posiedzeniu uczestniczyli:

1. Katarzyna Nazar
2. Jan Rębacz
3. Ewa Adamiak
4. Monika Niedźwiecka
5. Monika Majer
6. Wojciech Kiedos
7. Roman Lis
8. Mieczysław Natanek
9. Piotr Toporek
10. Krystian Smug

Ponadto w posiedzeniu uczestniczyli:

1. Mikołaj Dorożała - Wiceminister Klimatu i Środowiska
2. Adam Rudawski – Wojewoda Zachodniopomorski
3. Paweł Wróbel - Wójt Gminy Widuchowa
4. Andrzej Stachura – Zastępca Wójta Gminy Widuchowa

Porządek obrad

1. Otwarcie obrad.
2. Przedstawienie przez Wiceministra Klimatu i Środowiska Pana Mikołaja Dorożalę koncepcji utworzenia Parku Narodowego Doliny Dolnej Odry.
3. Zamknięcie obrad.

Ad.1. Otwarcie obrad.

Posiedzenie komisji otworzyła Wiceprzewodnicząca Rady Gminy Widuchowa Monika Majer. Stwierdziła prawomocność posiedzenia.

Ad.2. Przedstawienie przez Wiceministra Klimatu i Środowiska Pana Mikołaja Dorożalę koncepcji utworzenia Parku Narodowego Doliny Dolnej Odry.

Podczas wspólnego posiedzenia stałych komisji Rady Gminy Widuchowa Wiceminister Klimatu i Środowiska Pan Mikołaj Dorożała przedstawił szczegółowe informacje na temat planowanego powołania Parku Narodowego Doliny Dolnej Odry. Ponadto głos w dyskusji zabierali Wojewoda Zachodniopomorski Pan Adam Rudawski, Wójt Gminy Widuchowa Pan Paweł Wróbel, Radni Rady Gminy Widuchowa oraz członkowie Zespołu do spraw opracowania założeń utworzenia Parku Narodowego w Dolinie Dolnej Odry.

Wiceminister Klimatu i Środowiska poinformował, że ministerstwo pracuje nad utworzeniem pierwszego od ponad 20 lat parku narodowego. W kwietniu 2024 r. Minister Klimatu i Środowiska Pani Paulina Hennig-Kloska powołała Zespół do spraw opracowania założeń utworzenia parku narodowego w Dolinie Dolnej Odry. Głównym zadaniem Zespołu było wypracowanie rekomendacji dla Ministra dotyczących: obszaru, jaki powinien obejmować park narodowy w Dolinie Dolnej Odry i jego otulina, działań ochronnych niezbędnych do zachowania lub odtworzenia zniekształconych siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin, zwierząt i grzybów i ich siedlisk na obszarze Parku, działalności, która może być prowadzona na obszarze Parku, w szczególności w odniesieniu do działalności rybackiej, zachowania żeglowności rzeki Odry. W dalszym ciągu trwają rozmowy, konsultacje wspólnie z samorządami, naukowcami, wieloma zaangażowanymi ludźmi z całej Polski i lokalnymi społecznościami jak utworzyć Park Narodowy Doliny Dolnej Odry (PNDDO) i chronić Międzyodrze. Wiceminister zaznaczył, że jeśli samorządy, na terenie których planowane jest powstanie parku czyli: Szczecin, Gryfino, Kołbaskowo i Widuchowa nie zgodzą się, to park ten nie powstanie. Wiceminister poinformował, że w dużej mierze kwestie otuliny parku, która nie wchodzi w koryto rzeki, zachowanie żeglowności Odry oraz możliwość wędkowania i rybołówstwa na rzece zostały skonsultowane. Dodał, że opracowywany jest projekt ustawy w sprawie powołania parku. Następnie przedstawił główne informacje dotyczące powstania parku narodowego. Poinformował, że:

- projektowany park będzie impulsem do rozwoju regionu: stworzy miejsca pracy i poprawi atrakcyjność turystyczną,
- ochroni unikatowy obszar Międzyodrza,
- ochroną objęty zostanie obszar, który zamieszkuje ponad 200 gatunków ptaków, w tym wiele gatunków zagrożonych wyginięciem,
- decyzja o utworzeniu parku podjęta zostanie wspólnie – Ministerstwo wspiera w tym wysiłku lokalne samorządy,
- utworzenie parku zostanie sfinansowane z budżetu Państwa,

- Odra nadal będzie żeglowna, rybactwo i wędkowanie będą możliwe.

Podczas posiedzenia poinformowano o formach wsparcia finansowego kierowanych do jednostek samorządu terytorialnego w związku z utworzeniem parku. Jednostki te otrzymają specjalne wsparcie finansowe, w budżecie państwa na 2025 rok zapisano pieniądze dla gmin wspierających ochronę przyrody. Mowa jest o kwocie 40 mln zł tzw. subwencji ekologicznej. Poinformowano, że Gmina Widuchowa może być największym beneficjentem powstania parku.

Podczas posiedzenia komisji przedstawiono mapę terenu, który ma zostać objęty ochroną – jest to 6 tys. hektarów położonych głównie w obrębie gmin Widuchowa, Gryfino i Kołbaskowo.

Ponadto omówiono mechanizmy obliczania bazowej subwencji dla poszczególnych form ochrony środowiska w roku 2025 i w latach następnych. Przy założeniu, że park narodowy powstanie w roku 2025, od roku 2027 r. Gmina Widuchowa otrzyma rocznie kwotę około 1 milion 70 tysięcy złotych subwencji. Poinformowano, że podczas ostatniego etapu prac nad ustawą wynegocjowano z ministerstwem finansów, że kwota subwencji może być zwiększona dla gmin, które utworzyły park narodowy lub rozszerzyły taki park. Poinformowano, że biorąc powyższe pod uwagę, przy założeniu, że park powstałby w roku 2025, Gmina Widuchowa otrzymałaby kwotę około 4 milionów 600 tysięcy rekompensaty z rezerwy w roku 2025.

Zwrócono uwagę na fakt, iż instytucja, jaką jest park narodowy, może również ubiegać się o środki unijne na inwestycje, na przykład na nowoczesne centra edukacji. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej tworzy wiele programów dedykowanych właśnie parkom narodowym.

Podczas posiedzenia komisji głos zabrał Wójt Gminy Paweł Wróbel. Powiedział między innymi, że zabezpieczenie interesów mieszkańców gminy jest dla niego zawsze najwyższym priorytetem. Jeśli w projekt ustawy zostaną wpisane gwarancje dotyczące otuliny parku, to dla mieszkańca gminy praktycznie nic się nie zmieni. Dodał, że do powstałego pomysłu utworzenia parku należało podejść kompleksowo i z największym zaangażowaniem i nie rozumie istniejącej dezinformacji w tym temacie, która obecna jest w przestrzeni publicznej. Zwrócił uwagę na możliwości rozwoju gminy związane z powstaniem parku. Powiedział, że jego powstanie jest prestiżem i dumą dla gminy.

W dalszej kolejności przedstawiono prezentację, jakie działania można byłoby realizować w powstałym parku narodowym, jakie byłoby to zagospodarowanie turystyczne i edukacyjne.

Ponadto omówiono szanse związane z rozwojem turystyki w przypadku powstania parku.

Zaakcentowano, że nowy park narodowy w Polsce stanie się magnesem przyciągającym turystów z Polski i zagranicy. Turyści będą korzystali z usług i produktów oferowanych przez lokalnych przedsiębiorców. Wśród nich są: kwatery agroturystyczne (agroturystka), punkty gastronomiczne (gastronomia), sklepy z pamiątkami (pamiątki), przewodnicy turystyczni.

Naturalnie samo objęcie danego obszaru ochroną w postaci parku narodowego nie zapewni napływu zwiększonej liczby turystów, a co za tym idzie środków finansowych. Niezbędny jest do tego dobry stan środowiska oraz obecność infrastruktury turystycznej dostosowanej do charakteru parku i potrzeb turystów.

Następnie pytania zadawali radni.

Radny Mieczysław Natanek zapytał czy Pan Minister zapoznał się z raportem Najwyższej Izby Kontroli dotyczącym finansowania parków narodowych i nieotrzymaniu środków z budżetu na pokrycie wynagrodzeń dla pracowników.

Przedstawiciel Ministerstwa Klimatu i Środowiska odpowiedział, że raport NIK dotyczy finansowania parków z budżetu państwa. Parki narodowe otrzymują część środków na funkcjonowanie ze środków budżetu państwa – 45 %. Pozostałe środki pozyskują ze środków zewnętrznych, unijnych i w raporcie o który zapytał Pan Radny nie było do tego odniesienia.

Radny Piotr Toporek zabrał głos w dyskusji i zaapelował o przeprowadzenie szerokich konsultacji w kwestii projektu ustawy o powołaniu parku.

W odpowiedzi Wiceminister Klimatu i Środowiska oraz Wojewoda Zachodniopomorski zauważyli, że cały czas trwają konsultacje nad kształtem ustawy. Dzisiejsze spotkanie również służy temu, aby zebrać jak największą ilość uwag, pomysłów i odpowiedzi na pytania, co należy uczynić, aby park narodowy mógł powstać, aby można było zacząć w czynny sposób chronić przyrodę na terenie Międzyodrza. W swoich wypowiedziach ponownie zaznaczali kwestię istnienia ogromnej szansy rozwoju dla regionu.

Radny Mieczysław Natanek zapytał czy po przegłosowaniu stanowiska w sprawie parku gmina będzie miała jakikolwiek wpływ na park i przebieg otuliny.

W odpowiedzi Wiceminister Klimatu i Środowiska poinformował, że bez decyzji samorządu nie powstanie park, samorząd ma kluczowy wpływ na to w jaki sposób park ma się rozwijać. Wyjaśnił, że projekt ustawy powołujący park narodowy oraz projekt rozporządzenia określający otulinę opiniuje samorząd, następnie dokumenty trafiają do Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu po czym ponownie trafiają do samorządu. W następnej kolejności następują uzgodnieniami ze wszystkimi resortami i finalnie trafia to do rządu.

Radny Piotr Toporek powiedział, że ma obawy tego rodzaju, że jeśli powstanie park narodowy, to przez najbliższe 10-15 lat nie będzie się działo nic w kwestii ochrony środowiska, a pieniądze będą wykorzystywane jedynie na utrzymywanie struktur organizacyjnych.

W odpowiedzi Wiceminister Klimatu i Środowiska oraz Wojewoda Zachodniopomorski ponownie przedstawiali argumenty przemawiające za powstaniem parku narodowego przedstawiając między innymi argumenty finansowe.

Ponadto zaprezentowano granice przebiegu projektowanego parku informując, że:

- z obszaru parku wyłączone są kanały żeglowne,
- z obszaru parku wyłączone są drogi przebiegające przez Międzyodrze – droga A6 Gryfino – Mescherin,
- otulina parku i park mieszczą się wyłącznie w granicach Międzyodrza,
- otulina parku nie powoduje żadnych utrudnień w funkcjonowaniu miejscowości Widuchowa, Gryfino, Kołbaskowo.

Wiceminister Klimatu i Środowiska poinformował, że park narodowy jest państwową osobą prawną posiadającą odrębną administrację i osobowość prawną, może zaciągać zobowiązania finansowe, podejmować decyzje, włada nieruchomościami w formie użytkowania wieczystego. Ponownie powtórzył, że samorząd dwukrotnie opiniuje projekt ustawy i rozporządzenia. Po ustanowieniu parku, park zobowiązany będzie do opracowania planu ochrony, który musi być zaopiniowany przez radę gminy, a zatem samorząd Gminy Widuchowa będzie miał realny wpływ na kształt projektowanego parku.

Wiceminister Klimatu i Środowiska Pan Mikołaj Dorożała podziękował Wójtowi Gminy Panu Pawłowi Wróblowi za spotkanie i przeprowadzone konsultacje w związku z projektowanym Parkiem Narodowym Doliny Dolnej Odry. Dodał, że ma nadzieję, że na większość pytań udało się odpowiedzieć. Poinformował, że cały czas trwa proces konsultacji i w każdej chwili można zgłaszać swoje wątpliwości.

Ad.3. Zamknięcie obrad.

Na tym posiedzenie zakończono.

Protokołował:

Ewa Stefaniuk

Przewodniczący Komisji Finansów i Gospodarki:

Jan Rębacz

Rębacz

Przewodnicząca Komisji Samorządu i Oświaty:

Katarzyna Nazar

Nazar